

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/166/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623203212
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623203212.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Luciou Šupenovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. A., nar. XX.XX.XXXX, v zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, bytom ako rodičia, dieťa rodičov: matka T. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: J. I XXXX/X, XXX XX E., štátna občianka SR, v zast. JUDr. Erika GOLSKÁ advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom: T. G. Masaryka 7, 984 01 Lučenec, IČO: 52 849 261, otec K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: L. B. XX, XXX XX L. B., štátny občan SR, v zast. JUDr. Radko Petruňo, advokát, Advokátska kancelária ABELOVSKÝ-PETRUŇO, so sídlom: Tehelná 189, 960 01 Zvolen, subst. zast. JUDr. Katarína Kollárová, advokátka, so sídlom: Tehelná 189, 960 01 Zvolen, v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Maloleté dieťa K. A., nar. XX.XX.XXXX sa d o č a s n e zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Maloleté dieťa K. A., nar. XX.XX.XXXX bude v starostlivosti matky každý nepárny týždeň v kalendárnom mesiaci od nedele párneho týždňa od 9.00 hod. do nedele nepárneho týždňa do 9.00 hod. Matka si maloleté dieťa vyzdvihne v domácnosti otca.

Maloleté dieťa K. A., nar. XX.XX.XXXX bude v starostlivosti otca každý párný týždeň v kalendárnom mesiaci od nedele nepárneho týždňa od 9.00 hod. do nedele párneho týždňa do 9.00 hod. Otec si maloleté dieťa vyzdvihne v domácnosti matky.

Súd vyživovaciu povinnosť rodičom n e u r č u j e.

odôvodnenie:

1.Právny zástupca matky sa svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.08.2023 domáhal okrem iného vydania neodkladného opatrenia súdom tak, že súd dočasne zverí maloleté dieťa K. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a dočasne určí otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 200,-Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc doručením neodkladného opatrenia súdu.

2.Svoj návrh odôvodnil tým, že pred ôsmimi rokmi začali rodičia maloletého dieťaťa partnerský vzťah. V tom čase bývali v Z., kde obidvaja pracovali. Navrhovateľka mala už dieťa z predošlého vzťahu. Keď otehotnela s maloletým K., vrátili sa všetci na Q. a začali bývať v jej byte na J. I v E.. Od roku 2018 bývajú v rodinnom dome na adrese trvalého bydliska otca, ktorý rodinný dom kúpil a je jeho výlučným vlastníkom.

Po narodení syna dňa XX.XX.XXXX nastúpila na materskú, neskôr rodičovskú dovolenku, otec dieťaťa pracoval v F. F. v E., neskôr od roku XXXX v B. B.. V súčasnosti otec pracuje v A. v Q. stavebniny ako skladník.

Ich spolužitie bolo na začiatku harmonické, pokiaľ bývali v Z., otec mal rád aj jej dcéru Z., správal sa k nej pekne a aj ona k nemu mala pekný vzťah. Po narodení syna K. však otec začal robiť rozdiely medzi deťmi, jej dcéru začal nazývať cigánkou, špinou, basty ako bastard, čo sa navrhovateľky osobne veľmi dotklo, aj mu to opakovane hovorila, aby sa tak nesprával, ale bez nápravy. Otec sa začal zle správať aj k samotnej navrhovateľke, ponižoval ju pred známymi, pred rodinou, na dovolenke, nazýval ju starou ženou, somárom s veľkými ušami, štetkou a tiež ju častoval aj vulgárnymi nadávkami.

Jeho zlé správanie gradovalo natoľko, že v lete 2020, keď boli na bicykloch na návšteve u jeho rodičov, ktorí bývajú na lazoch vo vzdialenosti cca 2 km od ich domu, otec popíjal alkohol spolu so svojím otcom a bratom, následne s kmotrovcami a po návrate domov v nočných hodinách navrhovateľku fyzicky napadol, dal jej facku, škrtil ju, na základe čoho bola nútená pred ním ujsť z domu k rodičom otca aj s dcérou Z.. Po tom, ako otec vytriezvel sa jej ospravedlnil, v snahe zachovať rodinu pokope mu dala ešte jednu šancu a vrátila sa k nemu do spoločnej domácnosti.

Situácia sa však zopakovala dňa 20.08.2023, kedy otec znovu prišiel domov značne pod vplyvom alkoholu, čo sa u neho stáva takmer každý víkend, výnimkou sú len víkendy, ktoré otec trávi v práci. Vtedy v nedeľu otec prišiel pred polnocou a fyzicky na ňu zaútočil, udrel ju päšťou do tváre, najskôr na terase rodinného domu, zvalil ju na zem a tam ju škrtil, keď sa jej podarilo ujsť dovnútra domu, prišiel za ňou, znovu ju zvalil na zem a tam ju fackal, ťahal za vlasy a držal jej ústa, aby nekričala a pritom ju tiež škrtil. Snažila sa volať o pomoc, čo počula jej dcérka Z. a táto, keď to videla, zakričala na otca, aby prestal, pričom on následne upustil od svojho konania. Navrhovateľka vtedy rýchlo utekala preč, zobrala si len pár osobných vecí a tiež dcérku a vybehla z domu. Pri úteku jej otec maloletého dieťaťa ešte z ruky vytrhol kľúče od domu, pričom jej vykrútil pravú ruku. Išla rovno na políciu na OOPZ Krupina, ktorí keď videli, v akom je stave, tak jej hneď zavolali záchranku, ktorá ju zobrala na ošetrenie. V zmysle lekárskej správy z urgentného príjmu Nemocnice AGEL Zvolen, a.s. utrpela povrchové poranenie vlasatej časti hlavy - pomliaždenie, povrchové poranenie inej časti krku - pomliaždenie s predpokladanou dobou liečby nad 7 dní. Po ošetrení sa vrátila na políciu, keďže ale mala so sebou maloletú dcéru Z., z polície ju poslali preč, aby prišla podať trestné oznámenie na druhý deň. Vtedy odišla ku svojim rodičom do obce F., pretože jedine tam sa cítila bezpečne pred otcom dieťaťa.

Nasledujúci deň 21.08.2023 išla ku svojmu všeobecnému lekárovi F. X. do A., ktorý trval na jej práceneschopnosti a túto predbežne stanovil do 04.09.2023, pričom vypísal jej lieky od bolesti. Z lekárskeho vyšetrenia išla na OO PZ Krupina, kde na otca dieťaťa podala trestné oznámenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. V čase jej fyzického napadnutia otcom dieťaťa sa maloletý syn K. nachádzal v letnom tábore Z. CK V. v hoteli B., kde bol od 19.08.2023 a jeho pobyt tam mal trvať do 26.08.2023. Predpokladá, že otec sa jej bude snažiť ublížiť tým, že bude chcieť zobrať k sebe ich spoločného syna K., považuje preto za nevyhnutné, aby bol maloletý syn formou súdom nariadeného neodkladného opatrenia zverený do jej osobnej starostlivosti až do skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Dôvodom, prečo by pre syna nebola vhodná osobná starostlivosť jeho otca je to, že otec sa snaží ovplyvňovať výchovu maloletého syna podľa svojich vlastných predstáv, ktoré však nie sú v súlade s prospešnou výchovou dieťaťa.

K výchove dieťaťa zo strany otca poukázala na to, že tento rovnako ako sa neúctivo správa ku nej, tak to učí aj maloletého K. a syn sa už dlhšiu dobu ku nej správa tak, že pre neho nie je žiadnou autoritou. Stalo sa, že jej povedal, keď ho upozornila, aby nešiel na hlavnú cestu: „Chod do piči, ty mi nebudeš rozkazovať!“ a pritom jej ukázal vztyčený prostredný prst na ruke. Taktiež aj jej rodina a to jej matka a švagriná sa na maloletého neraz sťažovali, že je nevychovaný, že im nadával slovami „sprostá krava“ a „piča jebnutá“, že „ich nepustí k nemu domov, že oni pre neho nie sú rodina, že pred nimi zavrie dvere a že ich vyhodí na dvor, ani spať im nedovolí“, pričom tieto slová s určitosťou maloletý K. prevzal od svojho otca. Rovnako sa pravidelne stávalo, keď boli na dovolenke v Bulharsku, že otec maloletého K. posielal, aby mu priniesol pivo alebo džin s tonikom, ja som sa proti tomu postavila a nesúhlasila som, aby dieťa nosilo pre otca alkohol. Otec však povedal, že sa do toho nemá starať a až následne, keď išla za čašníkom, tak alkohol dieťaťu čašníci prestali dávať. Negatívnu skúsenosť má aj pri príprave na vyučovanie, kedy s maloletým sa v predošlý školský rok a tiež teraz počas prázdnin, keď sa snažila precvičovať s dieťaťom čítanie, otec v priebehu čítania zavolať syna, aby s ním išiel k jeho rodičom na lazy a vyjadril sa, že čítať nemusí, že to stačí a keď to syn počul, tak tiež odmietol pokračovať v čítaní a odišiel s otcom preč. V priebehu školského roku rovnako otec ťahal syna, len aby s ním išiel k

jeho rodičom na lazy a hoci syn tam chodil rád, lebo mu tam všetko bolo dovolené a výchova bola až príliš benevolentná, toto sa stávalo takým spôsobom, že otec sa s dieťaťom vracal domov v neskorých večerných hodinách, pričom syn na druhý deň ráno mal vstávať do školy a nechcelo sa mu. Zbadala na ňom že nebol dobre pripravený na vyučovanie, hoci jej otec tvrdil, že sa syn učil s jeho mamou, avšak známky syna tomu nenasvedčovali. Negatívnym prvkom vo výchove syna bolo napríklad aj to, že počas oslavy ostatných synových narodením u jeho rodičov na lazoch ju prekvapilo, že keď otec bol nervóznym na syna, tak syn reagoval takým spôsobom, že povedal otcovi, že mu naleje alkohol, aby sa ukludnil a aby sa na neho nehneval. Z tohto prejavu syna navrhovateľka usudzuje, že zrejme keď nie je so synom a je s ním len otec, tak takéto nalievanie alkoholu synom pre otca je asi bežné, čo potvrdzuje aj výrok dieťaťa, ktorý jej sám povedal, že na inej oslave na lazoch čapoval sám pivo. Nesúhlasí s tým, že maloletý K. v domácnosti svojich starých rodičov má vlastnú benzínovú štvorkolku, na ktorej jazdí bez dozoru otca resp. inej dospelšej osoby, pričom takéto jazdenie navrhovateľka považuje za veľmi nebezpečné a zo strany otca za nerozumné, čo môže synovi ublížiť, pokiaľ by spadol.

Nakoľko sa neplánuje vrátiť do spoločnej domácnosti k otcovi dieťaťa, zastáva názor, že je potrebné, aby bol maloletý K. zverený do jej osobnej starostlivosti, pretože výchova zo strany jeho otca mu jednoznačne neprosieva. So synom a tiež s dcérou Z. sa v súčasnosti zdržiavajú v trojizbovom byte v E. na adrese trvalého bydliska v byte, ktorý vlastní, v budúcnosti podľa situácie budem riešiť aj otázku školskej dochádzky syna.

Po zverení dieťaťa do jej starostlivosti navrhla, aby otec bol zaviazaný na plnenie vyživovacej povinnosti v sume 200,-Eur mesačne, ktorá suma jednak zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa a taktiež možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane otca ako povinného rodiča.

Otec pracuje ako skladník v stavebninách v Krupine s priemerným čistým mesačným príjmom 1.100,-Eur, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Navrhovateľka pracuje ako zdravotná sestra s príjmom cca 1.100,-Eur mesačne, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k už spomínanej dcérke Z., iný príjem nemá. Poberá daňový bonus na obidve deti, ktorý je zahrnutý do ňou uvedeného príjmu 1.100,-Eur. Je taktiež poberateľkou rodinných prídavkov na dve maloleté deti po 60,-Eur mesačne.

Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný vždy formálny postup stanovený pre konečné rozhodnutie. Definitívna ochrana ohrozených alebo porušených subjektívnych práv a právom chránených záujmov, je poskytnutá v konaní až právoplatným rozhodnutím vo veci samej, ktorým sa spravidla konanie končí. V určitých prípadoch je však nevyhnutné poskytnúť týmto právam, resp. právom chráneným záujmom ochranu pred začatím samotného konania alebo počas rozhodovania o veci. Z uvedeného vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov.

Právny zástupca navrhovateľky zastáva názor, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia dočasne upravujúceho rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému synovi K. je v celom rozsahu dôvodný

2. Zo správy o prešetrení pomerov v domácnosti otca maloletého dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, odbor sociálnych vecí a rodiny, referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pracovisko Krupina zo dňa 23.08.2023 vyplýva, že rodinu v minulosti nevedli v evidencii sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Matka poberá rodinné prídavky na dve maloleté deti vo výške 120,-Eur z UPSVaR Lučenec. Rodina nie je sociálne odkázaná.

Matka, T. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: J. I XXXX/X, E., t.č. bytom: F. u jej rodičov. Menovaná je zametaná ako zdravotná sestra u F. Q., A..

Otec, K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: L. B. XX. X. v spoločnosti V. s r.o., stavebniny I., Q. cesta č. XXXX, pracovisko A., G. O. XXXX.

Zo vzťahu rodičov pochádza jedno maloleté dieťa, a to K. A., nar. XX.XX.XXXX. Je žiakom 2. ročníka ZŠ J.C. O. A. v školskom roku 2023/2024. Do školy chodil riadne, učil sa dobre. Jeho pediatrom je F. H., A.. Maloletý je zdravý. Okrem toho matka zabezpečuje starostlivosť ešte jednému maloletému dieťaťu, a to Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou 5. ročníka ZŠ J.C. O. v A. v školskom roku 2023/2024. Do školy chodila riadne, učila sa dobre. Jej pediatrom je F. H., A.. F. je zdravá. Matka má dcéru zverenú v osobnej starostlivosti. Obe deti sa v súčasnosti nenachádzajú v domácnosti otca.

Otec obýva 2-pochodový rodinný dom so štyrmi izbami a príslušenstvom. Na každom poschodí sa nachádza WC a kúpeľňa. Na prvom poschodí sa nachádza kuchyňa a veľká obývací izba, technická miestnosť, komora. Na druhom poschodí sa nachádza spálňa rodičov a detské izby pre deti. V izbe mal. K. ostala: posteľ, skriňa, písací stôl s stoličkou a v izbe mal. Z.: poschodová posteľ a skriňa.

Matka časť detských izieb odsťahovala dňa 23.08.2023. V izbe syna zostali hračky, oblečenie. Dom je po kúpe prerobený k potrebám rodiny. Je moderne a účelne zariadený. Pred domom sa nachádza terasa, dvor, záhrada. Na dvore majú psa, mačku, sliepky. Vlastníkom domu je výlučne otec. Tento má na kúpu vybavenú hypotéku; dom upravuje svojpomocne. Otec tvrdí, že okolie domu - kosenie, sadenie v záhradke robí on. V rodinnom dome bývali spoločne ako rodina, nik iný tam nebýval. Bytové pomery sú vhodné pre riadnu starostlivosť o maloleté deti, hygiena v domácnosti aj v okolí domu je na požadovanej úrovni.

Otec s predmetným návrhom matky nesúhlasí. Má zato, že daná situácia bola zo strany matky vyprovokovaná, čo ho veľmi mrzí. Je pravdou, že matku syna a partnerku udrel. Svojho syna ale nikdy neudrel. Je pravdou, že medzi nimi ako rodičmi dochádzalo k hádkam, avšak z dôvodu, že sa snažil zabezpečiť rodinu a podľa partnerky sa venoval viac práci ako rodine. Syna má veľmi rád, spoločne s matkou sa o neho riadne staral - chodil s ním k lekárovi, na operáciu mandlí - bol s ním aj následne mesiac na PN, logopédiu. Poukázal aj na dovolenku, ktorú spoločne strávili od 20.07.2023 do 31.07.2023, all inclusive v Bulharsku. Otec zdôraznil, že jeho rodičia sa snažili pomáhať im celej rodine tak, ako sa im dalo. Otec žiada zveriť syna do svojej starostlivosti .

3. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“) ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručil súdu dňa 25.08.2023 správu z prešetrenia pomerov v domácnosti matky: Z informačného systému úradu bolo zistené, že matka je poberateľkou prídavku na mal. dieťa v sume 120,-Eur mesačne a otec nie je poberateľom žiadnej sociálnej dávky vyplácanej úradom.

Dňa 24.08.2023 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti matky na adrese E., J. I/7. Z rozhovoru s menovanou a vykonaným sociálnym šetrením boli zistené nasledovné skutočnosti: matka je zamestnaná ako zdravotná sestra v psychiatrickej ambulancii v A.. V súčasnosti je práceneschopná. Jej príjem z tejto činnosti sa pohybuje okolo 1.100,-Eur mesačne. Uplatňuje si aj daňový bonus na dve maloleté deti. Z jej vzťahu s p. K. A. pochádza maloletý syn K. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je žiakom 2. ročníka I. školy J. C. O. v A.. Okrem maloletého syna má menovaná ešte jednu maloletú dcéru Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou 5. ročníka tej istej základnej školy a ktorá je v zmysle Rozsudku Okresného súdu Lučenec, č.k. 5C/41/2013 zo dňa 28.10.2013, právoplatného dňa 14.11.2013, zverená do jej osobnej starostlivosti.

Obvodným pediatrom maloletých detí je F. H. v A.. Podľa udania matky všetky povinné očkovania a preventívne prehliadky majú deti absolvované.

V súčasnosti matka obýva dvojizbový byt, ktorý je v jej osobnom vlastníctve a ktorý je dispozične riešený ako obývacia izba, detská izba, kuchyňa, kúpeľňa, WC, kumbál. V čase našej návštevy bol v domácnosti poriadok, hygiena bola na požadovanej úrovni.

Mesačné výdavky súvisiace s predmetným bytom matka uviedla v sume 180,-Eur, v sume 30,-Eur za internet a televíziu a v sume 100,-Eur za splátku hypotéky, ktorá bola použitá na kúpu bytu. Menovaná užíva osobné motorové vozidlo značky Hyundai i30, r.v. 2008, na ktoré platí povinné zmluvné poistenie v sume 100,-Eur ročne.

Podľa udania matky v čase keď ešte bývala v spoločnej domácnosti s otcom maloletého, on znášal všetky výdavky súvisiace s bývaním a ona v súvislosti so stravou v domácnosti, so školou, krúžkovou činnosťou ako aj oblečením. Bližšie tieto výdavky špecifikovala v sume 150,-Eur za školu a krúžky, v sume 50,-Eur za oblečenie, v sume 500,-Eur za stravu. Obidve maloleté deti majú založené vkladné knižky, kde sú im sporené finančné prostriedky pri príležitosti sviatkov.

Navrhovateľka uviedla, že si bola dňa 23.08.2023 zobrať v domácnosti otca svoje osobné veci, ako aj veci maloletých detí. Táto návšteva prebiehala za prítomnosti orgánov činných v trestnom konaní a za slovných urážok a posmeškov na adresu matky. Otec nechcel vydať veci, ktoré jej patria alebo ich užíva maloletý K.. Matka si vzala napokon len zopár vecí na oblečenie, hračiek a regál z detskej izby. Otec odmietol matke vydať cestovný pas maloletého, kartičku poistenca a rodný list jej dal vo fotokópii. Ďalej uviedla, že otec maloletého syna vzal dňa 23.08.2023 večer cca o 21,00 hod. z letného tábora. Dozvedela sa to, z telefonátu animátora tábora. Následne jej otec poslal sms-správu, že zobral syna a ako dôvod uviedol, že maloletému bolo smutno, bol plačlivý a povedal, aby pre neho otec prišiel. Matka kontaktovala animátora, ktorý jej umožnil hovoriť so synom, ktorý potvrdil, že mu bolo trochu smutno. Dotazovala sa aj pracovníka tábora, ktorý povedal, že keď začne jedno dieťa byť plačlivé, tak potom sú všetky, ale že s K. nie sú žiadne problémy.

Na podanom návrhu trvá v plnom rozsahu. Na otázku či sa otec o syna dokáže postarať, odpovedala, že áno, ale má výhrady voči jeho výchove, najmä akým spôsobom vedie syna k úcte k matke.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v závere správy skonštatoval, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa.

4.Z lekárskej správy Z. T. I. ohľadne navrhovateľky zo dňa 21.08.2023 má súd za preukázané, že jej boli diagnostikované povrchové poranenia vlasatej kože hlavy - pomliaždenie a pomliaždenie krku.

5.Zo zápisnice OO PZ Krupina, ORPZ-ZV-OPP5-36-094/2023, ČVS: ORP-XXX/KA-ZV-XXXX zo dňa 21.08.2023 má súd za preukázané, že navrhovateľka podala na otca maloletého dieťaťa oznámenie z dôvodu, že otec po príchode domov dňa 20.08.2023 pod vplyvom alkoholu, na terase ju fyzicky napadol a vyhrážal sa jej zabitím.

6.Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7.Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8.Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

9.Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10.Neodkladné opatrenie možno vydať pred začatím konania, alebo po začatí konania, alebo po ukončení konania. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o nutnosti neodkladnej úpravy. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je rýchla, i keď dočasná úprava právnych a faktických pomerov účastníkov. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Základnou podmienkou vydania neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu, vedúceho k jeho nariadeniu. Ide o taký stav právnych, nielen faktických vzťahov medzi účastníkmi, ktoré bezpodmienečne vyžadujú rýchlu súdnu úpravu. Súd musí skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, vzhľadom na naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu. Súd sa pri tom opiera o výsledky urýchleného dokazovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t. j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením.

11.V zmysle § 28 ods. 2 Zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len „ZoR“) rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12.Podľa § 36 ods. 1 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13.Podľa § 32 ods. 1, 2, 3, 4, 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 43 ods. 1 ZoR, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pri tom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, časová odlúčenosť, citová naviazanosť.

16. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa je dôvodné, aby súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu.

17. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Predpokladá sa, že rodičia svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí.

18. Inštitút neodkladného opatrenia je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. V prípade maloletých detí, pritom nemusí potreba dočasnej úpravy vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod..

19. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tom prípade charakter tzv. osvedčovania, či skutočnosti uvedené v návrhu alebo ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribút vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez vylúčenia účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania neodkladného opatrenia. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

20. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach účastníkov, pri ktorých by samotné vedenie konania (v prejednávanej veci o úpravu rodičovských práva povinností k maloletému dieťaťu) mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým

spôsobom stabilizovať už pred konečným právoplatným rozhodnutím. Pri rozhodovaní o nutnosti nariadiť neodkladné opatrenie je totiž určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov.

21.V danom prípade neodkladné opatrenie má zabezpečiť dočasnú ochranu práv maloletého K., pokiaľ bude rozhodnuté vo veci samej, pretože rodičia maloletého prestali žiť v spoločnej domácnosti a nevedia sa dohodnúť na spôsobe starostlivosti o maloleté dieťa. Súd na ozrejmienie situácie vykonal na tunajšom súde dňa 30.08.2023 informatívny výsluch, na ktorom okrem výsluchu rodičov vykonal aj výsluch samotného maloletého dieťaťa.

Na informatívnom výsluchu rodičia potvrdili, že nezdieľajú už spoločnú domácnosť. Momentálne je maloletý u otca, ktorý ho vyzdvihol z letného tábora ešte pred jeho ukončením na žiadosť samotného maloletého syna, keďže mu tam bolo smutno. Súd je nútený konštatovať, že komunikácia rodičov je na dosť zlej úrovni, no obaja prejavili skutočný záujem o starostlivosť o maloleté dieťa. Matka vo svojom výsluchu preukázala, že sa sťahuje z Lučenca do Krupiny, kde si od svojej kamarátky prenajala byt, aby bola maloletému nablízku. Obaja rodičia sa nakoniec na informatívnom výsluchu zhodli aspoň na zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch v týždenných intervaloch, pričom dieťa bude odovzdávať rodič, u ktorého práve dieťa trávilo týždeň v nedeľu príslušného týždňa o 9.00 hod. Výživné navrhli neurčiť.

Súd vypočul na informatívnom výsluchu maloleté dieťa za prítomnosti kolízneho opatrovníka z ktorého bolo evidentné, že má dobrý vzťah k oboj rodičom, nevedelo presne a jednoznačne uviesť, pravdepodobne aj z dôvodu svojho veku v akých intervaloch by malo záujem byť u každého rodiča.

22.Po posúdení výsledkov šetrenia, posúdenia postoja rodičov maloletého, názoru samotného maloletého dieťaťa, ako aj kolízneho opatrovníka, súd dospel k záveru, že je potrebné zabezpečiť starostlivosť o maloletého a poskytnúť mu ochranu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Bolo zistené, že otec maloletého žije v dvojposchodovom štvorizbovom rodinnom dome, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Spolu s ním zdieľala okrem ich spoločného syna, až do jej odchodu zo spoločnej domácnosti aj matka maloletého dieťaťa so svojou dcérou z predošlého vzťahu. Matka sa v krátkej dobe presťahuje z E. do A., kde bude bývať v prenajatom byte svojej kamarátky. Maloletý bude v školskom roku 2023/2024 žiakom 2.ročníka ZŠ J.C: O. v A.. Obaja rodičia prejavujú záujem o osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré má kladný vzťah k oboj. Na informatívnom výsluchu po vyjadrení predbežného právneho názoru súdu, súhlasili s dočasným zverením maloletého dieťaťa do osobnej striedavej starostlivosti ich oboch v týždenných intervaloch. Z dôvodu, že súd maloleté dieťa dočasne zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom dĺžka striedavej osobnej starostlivosti každého z nich je rovnaká, súd výživné na maloleté dieťa

23.S poukazom na skutočnosť, že medzi rodičmi dochádzalo k nedorozumeniam a aby v budúcnosti mali rodičia vytvorený základný rámec fungovania bez zbytočných nedorozumení a hádok, čo by malo nepriaznivý vplyv na psychiku maloletého K., súd vyhovel návrhu matky a dočasne upravil práva a povinnosti rodičov tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

24.Podľa 367 ods. 3 CMP, v zmysle ktorého uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

25.Právny zástupca otca na pojednávaní namielol miestnu príslušnosť tunajšieho súdu. Pre informatívnym výsluchom nemal súd za eklatantne preukázané, že matka má v pláne sa s maloletým odsťahovať do A., keďže v návrhu uviedla, že sa k otcovi nechce vrátiť do spoločnej domácnosti. Poukázala na to, že býva v E. v trojizbovom byte, ktorý je v jej vlastníctve, pričom v budúcnosti na základe situácie bude riešiť aj školskú dochádzku syna. Po informatívnom výsluchu súd je ale toho názoru, že je nutné neodkladným opatrením stabilizovať situáciu medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, čo je v záujme maloletého dieťaťa, následne po právoplatnosti tohto uznesenia súd postúpi vec v zmysle § 3 ods. 1, § 112 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 zákona č. 161/2015 CMP na miestne príslušný Okresný súd Zvolen.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie a na trovy toho, kto odvolanie podal.

Odvolanie sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľností,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.